

2012

Výroční zpráva

Halina

In IUSTITIA, o.s.

In IUSTITIA, o.s.

In IUSTITIA vznikla jako právnická organizace, která se jako první svého druhu v ČR zabývá pomocí obětem násilí z nenávisti a jeho prevencí.

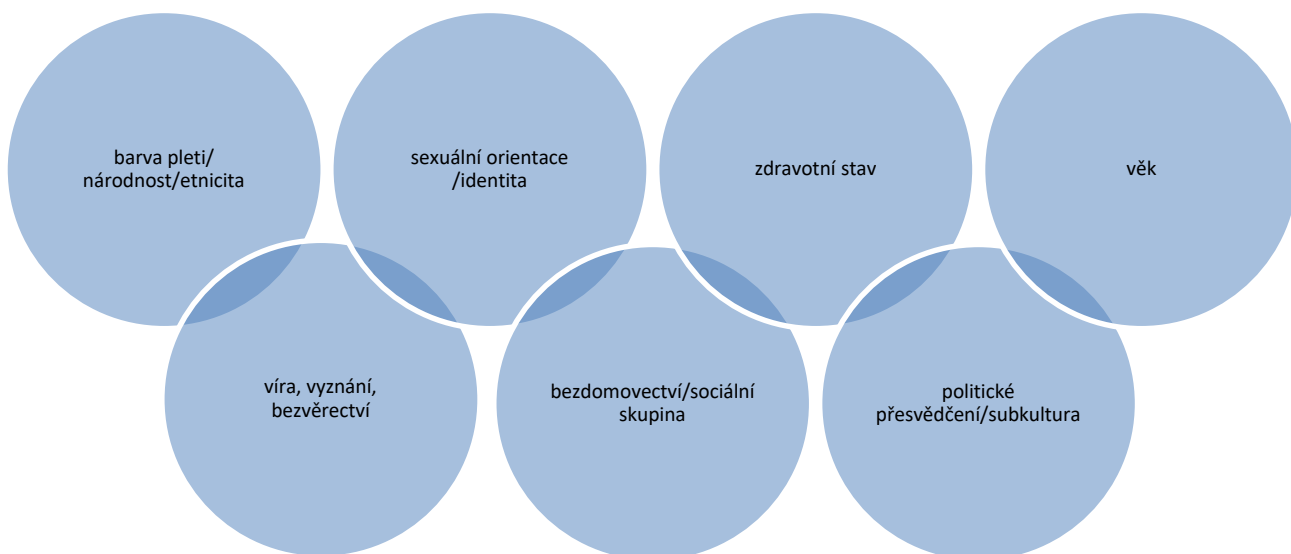
- **Cíleně se zabývá násilím z nenávisti** v celé jeho šířce. Téma násilí z nenávisti přináší do veřejného povědomí, odborného diskurzu a politické diskuze. Organizace důsledně prosazuje principy demokratického právního státu zahrnující rovnost všech lidí v důstojnosti a právech. Ve prospěch svých klientů, osob poškozených násilím z nenávisti, uplatňuje právo na soudní a jinou právní ochranu.
- **Poskytuje právní pomoc** konkrétním osobám vystaveným násilím z nenávisti. Zaměřuje se na zlepšení jejich přístupu ke spravedlnosti. Orientuje se přitom na oblast trestního, správního a občanského práva. Významnou pozornost věnuje náhradě škody vzniklé v důsledku násilí z nenávisti.
- **Zaměřuje se na ochranu komunit ohrožených násilným rasismem a neonacismem.** Usiluje o optimalizaci praxe státní správy v oblasti práva shromažďovacího.
- **Zabývá se** sledováním legislativní činnosti, analyzuje český právní řád v kontextu komunitárního a mezinárodního práva. Legislativní analýzy ústí v konkrétní změny platné legislativy, které zlepšují postavení osob ohrožených násilím z nenávisti, usnadňují jim přístup ke spravedlnosti a k odpovídajícím nástrojům restorativní justice.
- **Usiluje o zlepšení** praxe orgánů činných v trestním řízení v případech násilí z nenávisti, zejména o zlepšení praxe při odhalování a vyšetřování trestné činnosti z nenávisti. Trestné činy spočívající v organizování násilí z nenávisti či ve fyzickém útoku z nenávisti by měly být řešeny prioritně a s náležitou péčí
- **Zaměřuje na vzdělávání** a posilování prodemokratických postojů veřejnosti.
- **Zvýšenou pozornost věnuje** mládeži. Zakladatelé organizace dlouhodobě publikují na téma krajní pravice a násilí z nenávisti.
- **Podílí na zpracování** studií a analýz pro Agenturu Evropské unie pro základní práva (FRA). Kooperuje s českými a zahraničními nevládními organizacemi. Společně působí proti rasismu a xenofobii v ČR a v Evropě.

In IUSTITIA spolupracuje s médii na partnerské bázi. Násilí z nenávisti zviditelňuje jako celospolečenský problém ohrožující nejméně deset procent lidí žijících v ČR.

Co je násilí z nenávisti?

Jedná se o symbolický útok vůči jednotlivci z důvodu jeho příslušnosti k určité skupině. **Násilí z nenávisti je násilí motivované předsudky**, jež útočník vůči této skupině má, a proto má dopad nejen na oběť konkrétního incidentu, ale též na celou jeho komunitu a ve větším měřítku i na poklidné a spravedlivé soužití jakékoli pluralitní společnosti.

V českém prostředí mnoho útoků míří proti romské komunitě. Jejich oběťmi se však stávají i jiné etnické a národnostní menšiny. Stejně tak jako původ a barva pleti jsou společným jmenovatelem nenávistných incidentů, záminkou pro útoky může být i náboženská příslušnost, sexuální identita, zdravotní stav, příslušnost k subkultuře nebo sociální skupině. Terčem útoků z nenávisti může být i majorita.

Nenávistné incidenty mohou nabývat různých **Nenávistné incidenty se objevují v této podobě:**

- verbální útok, nadávky: slovní útoky tváří v tvář, telefonicky, písemně či prostřednictvím e-mailu, s jiným využitím internetu či sociálních sítí
- poškozování majetku
- zastrašování, vyhrožování nebo vydírání
- sexuální útok

- žhářský útok
- fyzické napadení
- fyzické napadení s následkem smrti
- teroristický útok

Násilím z nenávisti je ohrožen v zásadě každý. I když tomuto násilí bývají častěji vystaveni představitelé menšin, nelze opomenout, že ani lidé představující etnickou, náboženskou, sexuální, jazykovou, kulturní nebo jinou majoritu na daném území, nejsou před násilím z nenávisti ochráněni.

Nikdo nesmí být napadán pro to, kým je. Odlišná barva pleti, náboženství a jazyk, stejně jako zdravotní stav, styl oblékání nebo politické názory nikoho neopravňují k jakékoli formě útoku vůči těmto osobám. Násilí z nenávisti je iracionální projev nesnášenlivosti. Stejně iracionální je obviňování napadených, že si útok zavinili sami.

Důsledky násilí z nenávisti dopadají na

- **konkrétní poškození:** zranění, psychická újma, obavy, strach, narušení osobního a rodinného života, škoda na majetku, zvýšené náklady s překonáním obtíží po útoku z nenávisti
- **komunitu**, kterou poškozený představuje: strach, že obětí se stane někdo další z komunity, stigmatizace komunity, nedůvěra v orgány činné v trestním řízení
- **celou společnost:** ohrožení demokratických základů právního státu, který je postaven na respektu k jinakosti a nenásilí

Vzdělávání a poradenská činnost v roce 2012

realizace: 2012

podpora: OSF Praha, EVZ, MŠMT ČR, Magistrát Hl. m. Prahy

Projekt In JUSTICE – legal aid for hate crime victims I. (2012 –2013) : V rámci projektu byly realizovány právní služby a strategická litigace ve prospěch násilí z nenávisti. Některým klientům jsme zajistili pomoc psychologa. Celkem bylo podpořeno 35 klientů. Součástí projektu byla i terénní práce, jejímž cílem bylo vyhledávání osob ohrožených násilím z nenávisti přímo v terénu. V rámci projektu jsme také proškolili řadu nevládních organizací a komunitních center, tak aby jejich pracovníci a pracovnice byly schopny odhalit incident z nenávisti.

Podpořeno Nadacemi Errinerung, Verantwortung und Zukunft společně s Open Society Fund v Praze, kteří podpořili projekt na pomoc obětem násilí z nenávisti částkou: 1 773 594 CZK (i za rok 2013)

Projekt JUST Czech : V rámci projektu jsme realizovali několik osvětových akcí, podpořili náš terénní program a zaměřili jsme se na pomoc obětem homofobního násilí.

Podpořila US Embassy částkou: 100 000 CZK

Projekt JustTEENA proti násilí z nenávisti : V rámci projektu byly realizovány tyto aktivity: 1. služby ve prospěch obětí násilí z nenávisti, svědků a jejich okolí, 2. školení odborných pracovníků, 3. spolupráci s policií v Praze, 4. spolupráci při Prague Pride 2012 a 5. mediální výstupy. Projekt je finančně podpořen MHMP.

Podpořil Magistrát Hl. m. Prahy částkou: 250 000 CZK

Projekt Já a oni jsme myPraha byl vzdělávací projekt zaměřený na vzdělávání pedagogů základních a středních škol. Project aktivně pracoval s tzv. bystander efektem, tedy momentem, kdy přihlížející neintervenují ve prospěch obětí šikany či trestné činnosti. V rámci projektu vznikl vzdělávací materiál, byla realizována

školení pro pedagogy a pedagožky a uskutečněna stáž v Německu. Došlo k navázání přeshraniční spolupráce.

Publikační činnost v roce 2012

realizace: průběžně

podpora: OSF Praha, EVZ

Vedle poskytování právní pomoci se snažíme působit na laickou i odbornou veřejnost, a proto jsme v loňském roce

- vydali publikaci „**Já a oni jsme my**“, jež by nevznikla bez finanční podpory OSF a MŠMT ČR Praha
- vydali publikaci „**Zpráva o násilí z nenávisti**“, která popisuje stav násilí z nenávisti v ČR, analyzuje platnou právní úpravu a navrhuje systémová a legislativní řešení. Zpráva o násilí z nenávisti je součástí dlouhodobého monitoringu násilí z nenávisti, kterému se In IUSTITIA věnuje.

Konzultační činnost v roce 2012

realizace: průběžně

podpora: vlastní zdroje

V roce 2012 se In IUSTITIA podílela na činnosti expertní skupiny zřízené **ministerstvem spravedlnosti** a dokončení přípravy zákona o obětech trestných činů. Ten bude účinný od 1. srpna 2013 a přinese významné zlepšení postavení zvláště zranitelných obětí, včetně obětí násilí z nenávisti.

Zástupkyně In IUSTITIA se zúčastnila odborného setkání na **Ministerstvu školství** a připomínkovala stávající doporučení tohoto úřadu vzhledem k vzdělávání o rasismu a xenofobii.

Předsedkyně In IUSTITIA se stala členkou evropské sítě proti radikalizaci **Radicalisation Awareness Network/ Voices of Victims of Terrorism**, jejímž cílem je předcházet projevům organizovaného násilí a terorismu.

Veřejná vystoupení v roce 2012

Konference „Extremismus“, Kraj Vysočina

5.-6. března 2012, Jihlava

příspěvek na téma *Krajní pravice a násilí z nenávisti*

Další vzdělávání státních zástupců, Justiční akademie

16. března 2012, Kroměříž

Přednáška pro státní zástupce na téma *Trestná činnost z nenávisti*

Hate Crime Data Collection - expert meeting, CEJI

17. - 20. dubna 2012, Brusel

Pracovní setkání expertů a expertek zabývajících se sběrem dat o násilí z nenávisti. Cílem setkání bylo vytvořit manuál pro organizace začínající se sběrem dat o násilí z nenávisti jako efektivním nástroji zlepšení postavení obětí násilí z nenávisti.

Islámofobie v České republice

24. července 2012, Brno

příspěvek na téma *Islámofobie jako násilí z nenávisti*

**Konference Ideologie krajní pravice a její odraz v současných subkulturách,
Univerzita J. E. Purkyně**

10. –11. října 2012, Ústí nad Labem

příspěvek na téma *White power music a právo*

Voices of Victims of Terrorism, Radicalism Awareness Network

5.–7. listopadu 2012, Haag

Expertní setkání zástupců organizací a odborníků zabývajících se organizovaným násilím a terorismem.

Mezinárodní den lidských práv, Úřad vlády

7. prosince 2012, Praha

Příspěvek na téma stav násilí z nenávisti v ČR a pomoc obětem v rámci konference k Mezinárodnímu dni lidských práv

Stop Hate Help, In IUSTITIA

9. prosince 2012, Praha

Workshop a benefiční koncert ve prospěch obětí násilí z nenávisti

Školení Policie ČR

Průběžně v roce
2012

Na téma trestná činnost z nenávisti a práva obětí bylo v průběhu roku vyškoleny
nejméně 90 policistů.

Výkaz zisku a ztráty (shrnutí)

In IUSTITIA, o. s.

2012

VÝNOSY	
Dotace, granty (OSF, NFOH, Praha 1)	1 865 030,00
Vlastní příjmy	76 418,00
Dary, příspěvky	2000,00
CELKEM PŘÍJMY	1 943 448,00
NÁKLADY	
Materiál	20 772,00
Služby	904 154,00
Osobní náklady	809 077,00
Ostatní	47 983,00
CELKEM NÁKLADY	1 781 986,00
CELKEM VÝNOSY-NÁKLADY	161 462,00

Lidé v In IUSTITIA

Klára Kalibová

právnička a zakladatelka občanského sdružení In IUSTITIA. Pravidelně publikuje a přednáší o násilí z nenávisti, rasismu a krajní pravici. V roce 2009 obdržela Fulbright-Masarykovo stipendium a strávila několik měsíců v USA, kde pracovala v předních neziskových organizacích, věnujících se extremismu a antisemitismu. Je studentkou postgraduálního studia na Právnické fakultě Masarykovy univerzity v Brně.

Šárka Kadlecová

vystudovala obor učitelství pro druhý stupeň ZŠ a SŠ s aprobací anglický jazyk a literatura/společenské vědy na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Absolvovala stáž na University of Minnesota v USA a asistentský pobyt na základní škole Europaschule ve Vídni. Orientuje se v metodách a technikách pro začlenění témat multikulturní výchovy, především lidských práv, do hodin výchovy k občanství.

David Oplatek

vystudoval Právnickou fakultu Univerzity K. arlovy Již za studií pracoval pro neziskové organizace, které se zabývají ochranou základních lidských práv. V současnosti pracuje jako advokátní koncipient u AK Petr Šťastný. Zabývá se převážně trestním právem.

Martina Dvořáková

vystudovala Migrační a etnická studia na Univerzitě v Amsterdamu a Studia občanského sektoru na FHS UK. Absolvovala pracovní pobyty v Itálii a Německu, kde působila v neziskových organizacích zabývajících se asistencí lidem aktivním v sexbyznysu. V In IUSTITIA působí na pozici kontaktní pracovnice pro komunity ohrožené násilím z nenávisti.

Dobrovolníci a dobrovolnice

V roce 2011 jsme svou činnost realizovali také s podporou řady dobrovolníků a dobrovolnic. Děkujeme pro bono advokátu Petrovi, právníkům a právníčkám Julii, Zdeňce a Ondrovi, dále Petře, Lence, Štěpánovi, Grzegorzovi a dalším.

Naše programy

poradentví

- poskytujeme osobám ohroženým a dotčeným násilím z nenávisti, jejich rodinám a sociálnímu okolí a dalším zájemcům (sociální pracovníci/ce, pedagogové/žky aj.)
- v roce 2011 jsme pomohli 32 klientům a klientkám, se kterými jsme spolupracovali na 43 zakázkách v oblasti trestního, správního a občanského práva

vzdělávání

- zaměřujeme se na vzdělávání vybraných cílových skupin: studentů/ke vyšších ročníků ZŠ a SŠ, učitelů/ek, novinářů/ek a policistů/ek
- v roce 2011 jsme vytvořili vzdělávací celek Já a oni jsme my, který byl pilotně odzkoušen na 5ti školách, v roce 2012 vznikne metodika pro učitele/ky
- v tématu násilí z nenávisti jsme vyškolili nejméně 60 policistů/ek
- realizovali jsme kompaktní kurz Média a násilí z nenávisti pro studenty/ky žurnalistiky

monitoring

- sledujeme stav násilí z nenávisti v ČR
- v roce 2011 jsme zaregistrovali 52 prokazatelných incidentů z nenávisti, jedna pětina z těchto případů nebyla poškozenými oznámena policii, nejzranitelnější skupinou osob ohrožených násilím z nenávisti v ČR jsou Romové, etničtí Češi a židovské budovy
- v roce 2011 jsme vytvořili databázi incidentů a zahájili spolupráci s NNO pracujícími s ohroženými skupinami
- vydali jsme zprávu o násilí z nenávisti v ČR (dostupná na webu)

poskytování informací a advokační činnost

- v roce 2011 jsme se podíleli na přípravě zákona o obětech trestných činů, oběti násilí z nenávisti budou po schválení normy parlamentem považovány za tzv. zvlášť zranitelnéoběti a bude jim zajištěna speciální bezplatná pomoc a právní služby
- poskytli jsme 35 vyjádření médiím a vydali 6 newsletterů v češtině a angličtině

Naše projekty v roce 2011

In JUSTICE - legal aid/právní pomoc (podpořeno Erinnerung, Verantwortung und Zukunft a Open Society Fund Praha)

Tento roční projekt, běžící od května 2011, je klíčový pro poskytování bezplatné právní pomoci obětem násilí z nenávisti v České republice. Podporuje právní poradenství osobám, jež byly verbálně či fyzicky napadeny z důvodu své barvy pleti, náboženské příslušnosti, sexuální orientace, věku, nebo příslušnosti k sociální či subkulturní skupině. Právní poradenství zahrnuje podporu poškozeným během trestního řízení, asistenci při vymáhání náhrady škody a zprostředkování psychologické pomoci. Během projektu zaznamenáváme mezery v našem právním řádu a v zacházení s oběťmi a připravujeme doporučení pro zákonodárce. V rámci projektu (do konce května 2012) bylo pomoci poskytnuto 36ti klientům, vznikla interní databáze incidentů z nenávisti, byl vytvořen interní manuál pro rozeznávání incidentů z nenávisti a byla zpracována a vydána Zpráva o násilí z nenávisti v ČR.

Rozpočet: 15.000,- € OSF, 30.000,- € EVZ 50.000,- Kč ČNFB

..

JusTEENA proti násilí z nenávisti (Podpořeno HL.m. Praha)

Cílem projektu bylo a) posilování kompetencí mládeže ohrožené násilím z nenávisti, včetně zvyšování jejího právního vědomí, b) aktivní prosazování ochrany práv ohrožené mládeže, c) prevence sekundární viktimizace ohrožené mládeže a v neposlední řadě též d) advokační činnost ve prospěch neorganizované mládeže ohrožené násilím z nenávisti. Dlouhodobou pomoc Pražanům, která zahrnovala konzultaci s právními poradci a advokátem, zastupování před soudy a orgány státní správy a zpracování právních podání jsme poskytli 10 osobám.

V prospěch obětí trestné činnosti z nenávisti jsme v roce 2011 vytvořili informační leták a plakát, který jsme distribuovali do míst, kde očekáváme výskyt osob, které se s násilím z nenávisti mohou setkat. Součástí projektu byly také přednášky, informační setkání a školení ve prospěch osob, které s potenciálními oběťmi násilí z nenávisti pracují, a ve prospěch osob ohrožených násilím z nenávisti. Byla navázána spolupráce s osmi nízkoprahovými zařízeními pro děti a mládež, byli vyškoleni členové a členky vysokoškolského LGBT klubu Charlie.

Rozpočet: 350.000,- Kč

In JUSTICE - legal assistance (Podpořeno US Embassy)

Projekt In JUSTICE - legal assistance to people at risk of hate violence financovaný od 1.8.2011 do 31.12.2011 US Embassy v Praze byl primárně zaměřen na poskytování právní pomoci obětem homofobních útoků a šíření informací o násilí z nenávisti a službách In IUSTITIA. V rámci projektu jsme se zapojili do programu Prague Pride 2011 rozšířením svých služeb o non-stop konzultační telefonní linku během celého festivalu. Také jsme byli k zastížení u informačního stánku v Qcafé a aktivně se účastnili mezinárodního semináře "Násilí z nenávisti motivované sexuální orientací a genderovou identitou".

Rozpočet 10.000,- USD

JÁ A ONI JSME MY (Podpořeno Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a Českoněmeckým fondem budoucnosti)

In IUSTITIA připravila vzdělávací program na podporu témat multikulturní výchovy s názvem *Já a oni jsme my*. Program je zaměřen na práci s předsudky, prevenci projevů rasismu, podporu aktivního občanského postoje a upevňování soudržnosti třídního kolektivu. Program využívá interaktivních metod výuky a při jeho zpracování byly využity poznatky ze zahraničí - z USA a SRN. Cílovou skupinou programu jsou žáci druhého stupně ZŠ a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií a učitelé.

Rozpočet: 200.000,- Kč MŠMT a 50.000,- Kč ČNFB

NzN: Legislativní mezery a praktická doporučení(Podpořeno NFOH)

V rámci projektu je na základě konkrétních případů násilí z nenávisti analyzována legislativní situace v České republice, zjištěny legislativní problémy a navržena legislativní i praktická řešení.

Rozpočet: 50.000,- Kč

Další podpora

In IUSTITIA byla v roce 2011 podpořena též menšími soukromými dary a prostřednictvím dárcovským DMS.

Všem dárcům a dárkyním děkujeme!

8. Hospodaření v roce 2011

náklady	
mzdy	599 872,00 Kč
nájem a služby	92 520,00 Kč
právní služby	372 000,00 Kč
databáze	83 000,00 Kč
telefon a internet	76 369,00 Kč
poštovné	3 817,00 Kč
ostatní služby	139 219,00 Kč
materiál	79 003,00 Kč
cestovné	27 200,00 Kč
zákonné sociální pojištění	113 024,00 Kč
zákonné sociální náklady	1 050,00 Kč
ostatní provozní náklady	14 278,00 Kč
náklady na reprezentaci	4 362,00 Kč
CELKEM	1 605 714,00 Kč
příjmy	
dotace	1 521 259,00 Kč
tržby z prodeje služeb	117 380,00 Kč
tržby z prodeje zboží	650,00 Kč
přijaté dary	50 602,00 Kč
úroky	766,00 Kč
kurzové zisky	- 23,00 Kč
ostatní provozní výnosy	3 675,00 Kč
CELKEM	1 694 309,00 Kč
CELKEM ZISK	88 595,00 Kč

In IUSTITIA, o.s.
P.O.Box 15
110 00 Praha 1

www.in-ius.cz